

ЗАПИСНИК СА ШЕСТОГ САСТАНКА РЕПУБЛИЧКЕ СТРУЧНЕ КОМИСИЈЕ ЗА ИЗРАДУ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ВОДИЧА ДОБРЕ КЛИНИЧКЕ ПРАКСЕ

1. Шести састанак Републичке стручне комисије за израду и имплементацију водича добре клиничке праксе (Комисија) одржан је дана 15. марта 2011. године са почетком у 13:00 часова и завршен је у 14:00 часова истог дана.
2. Састанак Комисије је одржан у просторијама Агенције за акредитацију здравствених установа Србије (АЗУС), у улици Др Суботића бр. 5 у Београду.
3. Списак присутних чланова Комисије, као и других лица која су учествовала у раду састанка:

- 1) **председник:** Проф. др Горан Милашиновић,
- 2) **потпредседник:** Проф. др Небојша Лалић,
- 3) **секретар:** Проф. др Надежда Човичковић Штернић,
- 4) **члан:** Проф. др Стево Пљеша,
- 5) **члан:** Прим. мр сци. мед. др Драгана Налић,
- 6) **члан:** Прим. др Мирјана Велимировић,
- 7) **члан:** Доц. др Арсен Ристић,
- 8) **члан:** Др сц. мед. Јасмина Грозданов,
- 9) **руководилац РГ за Ишемијску болест срца:** Проф. др Миодраг Остојић,
- 10) **секретар РГ за Хипертензију:** Проф. др Бранислава Ивановић,
- 11) **члан РГ за Депресију:** Прим. др Слободан Симић,
- 12) **Клиника за ендокринологију, дијабетес и болести метаболизма,**
Проф. др Божо Трбојевић,
- 13) **Клиника за ендокринологију, дијабетес и болести метаболизма,**
Проф. др Милош Жарковић,
- 14) Биљана Тољић, виши стручни сарадник за правне, кадровске послове и јавне набавке, Агенција,
- 15) др Татјана Никачевић, технички секретар Републичке стручне комисије за израду и имплементацију водича добре клиничке праксе, Агенција

4. **Кратак садржај дискусије по свим питањима о којима је расправљано на састанку:**

Председник Комисије Проф. др Горан Милашиновић поздравио је присутне чланове Комисије и започео састанак прочитавши Дневни ред. Присутни чланови Комисије нису имали примедбе на Записник са петог састанка и једногласно су га усвојили. Након тога председник је отворио дискусију у вези са другом тачком Дневног реда, односно извештајем представника радних група о плану рада на изради водича.

Пошто Проф. др Драгана Јовановић није била у могућности да присуствује састанку извештај о плану рада Радне групе за Карцином плућа, који је Професорка доставила Агенцији електронским путем 15. марта 2011. год прочитао је члановима Комисије Председник Комисије Проф. др Горан Милашиновић.

У извештају Проф. др Драгане Јовановић о плану рада Радне групе за **Карцином плућа** било је наведено следеће :

“ Након извршене поделе задатака свим појединим члановима комисије према областима њиховог делокруга рада, на нашем састанку одржаном 1. марта договорено је да сви ураде кратке изводе релевантне литературе на којој ће се касније базирати степеновање препорука за дијагностику и терапију карцинома плућа закључно са јучерашњим даном. Већину релевантне литературе (водичи европских земаља, САД и Канаде, као и интернационалних асоцијација, који датирају од 1996. год. до данас, били су прослеђени електронским путем свим члановима комисије ради олакшања и убрзања рада. Јуче је одржан планирани састанак (14. марта у 13 сати) са анализом урађених извода релевантне литературе по областима, уз разматрање различитих нејасноћа и договора. Закључено је да су сви чланови комисије обавили како треба свој посао и да се обавезују да прву драфт верзију текста за водич из области за које су задужени доставе електронским путем свим члановима до недеље 10. априла, с тим што је следећи састанак комисије предвиђен за уторак 12. априла у 13 сати поново у библиотеци Клинике за пулмологију када ћемо заједно дискутовати о текстовима за водич.”

Следећа је извештавала секретар Радне групе за **Хипертензију** Проф. др Бранислава Ивановић.

Дефинитивна форма водича биће израђена до 1. јула.2011. год. Водич је подељен на четири области а коришћене су Европске препоруке из 2007. год са обновљеним и допуњеним стварима из 2009. год. Ако буду изашле осме Америчке препоруке биће искоришћене при изради водича уколико нешто буде релевантно и интересантно.

Следећи је извештавао Прим. др Слободан Симић представник Радне групе за **Депресију**.

Састанак Радне групе за депресију одржан је 10. марта на коме је руководилац радне групе Проф. др Душица Лечић-Тошевски упознала све чланове са информацијама и активностима од значаја за израду водича. Направљена је подела по поглављима и свако је добио своја задужења. Следећи састанак Радне групе је заказан за 6. април када ће сви чланови Радне групе донети нацрте својих поглавља.

Председник Комисије Проф. др Горан Милашиновић је истакао да је ***рок за предају рукописа радних верзија водича најкасније до 01 или 15 јула 2011. године.***

Проф. др Божо Трбојевић је представио члановима Комисије пет глобалних целина које су предвиђене да буду норматизоване и представљене у *Водичу за штитасту жлезду*.

Тих пет целина су: Тиререотоксикоза, Хипотироидизам, Тироидни нодуси, Тироидни карцином, Поремећаји штитасте жлезде у трудноћи.

Председник Комисије Проф. др Горан Милашиновић је објаснио како се одвијао процес избора тема за израду шест водича у 2011. години. Рекао је да су том приликом узети у обзир статистички подаци о болестима које су

најчешћи узрок умирања у Републици Србији. Такође је рекао да је одлучено, да се приликом израде водича морају обухватити сви нивои од примарне до терцијарне здравствене заштите и да ће то први пут бити *Интегрисани национални водичи* који ће бити доступни на три начина: преко интернета, у широј и краћој писаној форми.

Чланови Комисије су се сложили да ће у случају Водича за штитасту жлезду важити иста процедура која је важила за Водич за дијагностику и лечење липидских поремећаја, пошто су у оба случаја у питању већ израђени водичи. То би подразумевало формирање Стручне комисије која би урадила рецензију водича за штитасту жлезду. Ту комисију би формирала Републичка стручна комисија за израду и имплементацију водича добре клиничке праксе. Потребно је да Радна група која је радила на изради Водича за штитасту жлезду писмено извести Комисију када материјал буде спреман да се преда на рецензију.

Проф. др Милош Жарковић је рекао да Српско тиреоидно друштво, поседује свој сајт где би Водич о штитастој жлезди који је усклађен са Европском тиреоидном асоцијацијом и Америчком тиреоидном асоцијацијом морао да буде презентован.

Председник Комисије Проф. др Милашиновић је рекао да је поред објављивања на поменутом сајту, потребно урадити верзију водича за Српски архив као и друге које су већ утврђене од стране Комисије.

Следећи је извештавао руководиоца Радне групе за **Diabetes mellitus**, Проф. др Небојша Лалић. Састанак Радне групе је заказан за 25 март 2011. год. када би требало да утврде коначну структуру и потребну динамику рада. Радна група за Diabetes mellitus ће моћи да испоштује предвиђени рок за предају рукописа радних верзија водича до 15 јула. 2011. год.

Затим је извештавала Проф. др Надежда Човичковић-Штернић, руководиоца Радне групе за **Исхемијски мождани удар**. Чланови радне групе су контактирани и послата су им поглавља која они треба да редифинишу према новом водичу а предвиђени рок за то је 01. мај. 2011. год. Након тога ће бити још посла али ће рукопис водича бити завршен у предвиђеном року.

Председник Комисије Проф. др Горан Милашиновић је члановима Комисије прочитао Извештај о раду Комисије, који обухвата период од оснивања Комисије до Петог састанка одржаног 08. фебруара 2011. год. Овај извештај је објављен на сајту АЗУС-а и прослеђен је свим члановима Комисије у електронској форми.

Следећи је извештавао Руководилац Радне групе за **Исхемијску болест срца**, Проф. др Миодраг Остојић.

Састанак Радне групе за Исхемијску болест срца је одржан 09.03.2011. године. Састанку је председавао Проф. др Миодраг Остојић а присутни чланови радне групе били су: Доц. др Бранко Белеслин, Доц. др Горан Станковић, Проф. др Јован Перуничкић, Асист. др Милика Ашанин, Проф. др Зорана Васиљевић и Прим. др Бранка Терзић.

Професор Остојић је нагласио да њему као руководиоцу Радне групе за исхемијску болест срца, као и осталим члановима групе представља част што

су предложени од стране Комисије да раде на изради водича и уједно су поводом тога изразили захвалност члановима и председнику Комисије. Проф. др Остојић је напоменуо своје претходне активности и искуство на изради националних водича, као и водича за миокардну реваскуларизацију Европског кардиолошког друштва. Предложен је програм рада који се односи на предлагање чланова радне групе које ће се бавити специфичним областима у зависности од специфичног поља деловања. Препоруке на којима ће се заснивати израда водича су: Европске препоруке из коронарне болести (последња о миокардној реваскуларизацији), NICE препоруке и препоруке Шкотске агенције.

Предложене су теме и радне групе по темама (садржај, као и носиоци припрема тема су у овој фази подложни променама, пожељно је да се чланови РГ и сами пријаве према афинитету за припрему одређених тема).

Проф. др Остојић је рекао ће бити проследеђен распоред тема члановима радне групе на следећи начин:

1. *Класификација исхемијске болести срца према ICD-10* (Проф. др Бранко Јаковљевић, Др Наташа Мицковски, Др Мирјана Лапчевић) (уз напомену, размислити да ли то треба)
2. *Епидемиологија, превенција* (Проф. др Бранко Јаковљевић, Др Наташа Мицковски, Др Мирјана Лапчевић)
3. *Дијагностика коронарне болести* (Доц. др Ивана Недељковић, Доц. др Јелена Степановић, Доц. др Бранко Белеслин)
4. *Стабилна ангина пекторис* (Доц. др Јелена Степановић, Доц. др Ивана Недељковић)
5. *Нестабилна ангина и non ST elevација инфаркт миокарда* (Проф. др Зорана Васиљевић, Доц. др Горан Станковић, Проф. др Јован Перуничкић, Асист. др Милика Ашанин)
6. *ST elevација инфаркт миокарда* (Проф. др Зорана Васиљевић, Доц. др Сениша Стојковић, Проф. др Јован Перуничкић, Асист. др Милика Ашанин, Проф. др Миодраг Остојић)
7. *Реваскуларизација миокарда* (Проф. др Миодраг Остојић, Проф. др Милан Недељковић)
8. *Медикаментна терапија* (Прим. др Бранка Терзић, Доц. др Јелена Степановић)
9. *Посебне популације пацијената* (Доц. др Бранко Белеслин, Проф. др Милан Недељковић).

Одлучено је да све групе раде по комисијама и да све групе поднесу писмени извештај до 30 априла 2011. год. о броју одржаних састанака и до тада завршеном послу. Препоруке би требало завршити до краја јуна 2011. године, да би се предале на рецензију у току јула и августа. Чланови Радне групе могу, чак је и пожељно да користе помоћ својих сарадника, али се материјал не сме износити ни у ком облику у јавност пре њиховог званичног објављивања. Што се тиче обима препорука, оне су дефинисане упуштима за писање препорука, али је остављена могућност и ширих верзија које би биле на сајту или штампане (Српски архив и Срце и крвни судови што је претходно подржано на састанку Комисије). Све теме ће затим бити прегледане, дискутоване и усвојене на радној групи у пуном саставу, тако да иза финалне верзије препорука стоји цела Радна група. Тај састанак или више састанака, би оквирно требало да се одрже у мају месецу, па су чланови Радне групе

замољени да се прве верзије текстова заврше до тада. Цео текст ће се приказивати на видеопроектору и анализирати од реченице до реченице, по узору на презентацију ESC EACTS Myocardial revascularization guidelines-a, на којој је Проф. др Остојић присуствовао као члан Радне групе Европског удружења кардиолога за миокардну реваскуларизацију.

Председник Комисије Проф.др Милашиновић је констатовао да су све радне групе одрадиле свој посао по договору и да су потврдиле да ће испоштовати договорени рок за предају рукописа радних верзија.

Доц. др Арсен Ристић је поставио питање када ће бити завршена скраћена верзија Водича за дијагностиковање и лечење липидских поремећаја.

Проф. др Лалић је потврдио да је потребно још неколико дана да се сви аутори консултују.

Председник Комисије Проф. др Горан Милашиновић је затим отворио следећу тачку дневног реда која се односи на тираж штампе водича.

Чланови Комисије су констатовали да у Србији има око 24 000 лекара.

Проф. др Горан Милашиновић је предложио да се направе два различита тиража, један велики за *Кратку верзију водича* (15 000 водича), која би требало да буде код сваког лекара пошто тај водич подразумева практичну примену, а други тираж за *Интегрисану верзију водича* који може бити за почетак мањи (10 000 водича) пошто ће бити и интернет верзија водича, па уколико се покаже потреба може се направити нови тираж.

Доц. др Арсен Ристић је изнео предлог да би Агенција могла да стави водиче на један CD и тако их учини доступним онима који немају приступ интернету, а то је уједно јефтиније од штампања у папирнатој форми.

Проф. др Горан Милашиновић је закључио да иако тиражи делују велики, они су по његовом мишљењу оправдани јер је у питању озбиљна реклама с обзиром да се водичи први пут праве као *Интегрисани национални водичи*.

Због тога они имају значајно већу стручну и практичну тежину него претходни и потребно је објавити свуда у здравству у Србији да водичи постоје и да ко жели може да их користи. Председник Комисије Проф. др Милашиновић је на крају констатовао још једном да ће бити израђене три верзије водича. Једна верзија која ће бити шира (интегрисани водич), друга верзија која ће бити кратка (цепно издање) и трећа верзија која ће бити адаптирана за објављивање у часопису Српски архив.

5. Закључци састанка:

- Седми састанак Комисије одржаће се у уторак 10. маја 2011. године у 13 часова у просторијама АЗУС-а;
- За Дневни ред Седмог састанка Комисије, председник Комисије је предложио:
  1. Усвајање записника са Шестог састанка
  2. Извештај представника радних група које раде на изради водича
  3. Предлог за израду водича из хирушких дисциплина
  4. Формирање интерне комисије у оквиру РСК за рецензију израђених водича
  5. Предлог да се штампа средња уместо широке верзије водича

Записник сачинила:
др Татјана Никачевић

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ
Проф. др Горан Милашиновић